

A gátör házának átalakulása

A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Nagyar Luby-kastély műemlék kastélymúzeuma, történelmi rózsakertje és pálmaháza alkotta épületegyüttese 2016-ban bővült a szomszédos telek, illetve házas ingatlan megvásárlásával és hozzácsatolásával, a megnövekedett kiszolgáló és vendéglakás funkciók ellátására. A kilencvenes években épült családi ház megjelenése miatt nem illeszkedett a Luby kastélyprogram mára széles körben elismert, rangos minőségéhez. Ez építészeti beavatkozást tett szükségessé mind sematikus karakterét, mind gyenge épületenergetikai paramétereit illetően.

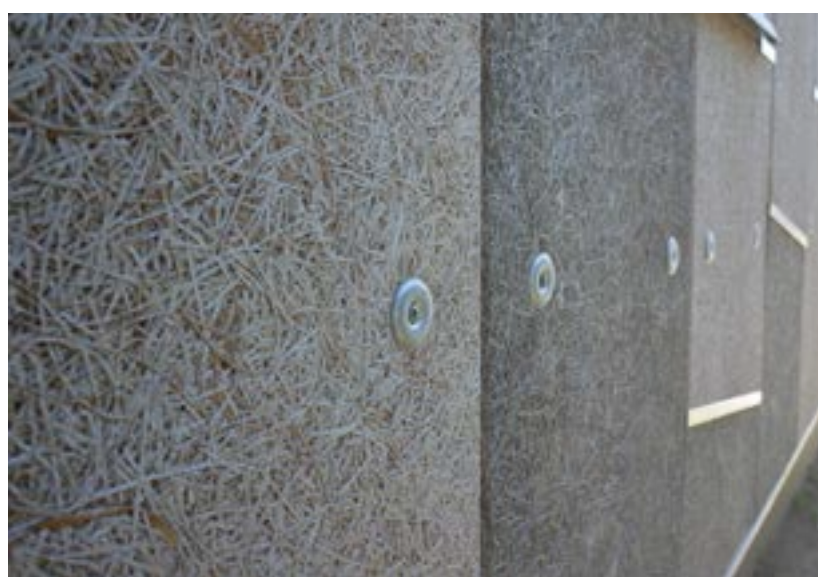
Lebontásának vagy átépítésének a szándéka nem merült fel, a megbízott építészre az utólagos hőszigetelés és homlokzatképzés megtervezésének feladata hárult. A legkézenfekvőbbnek tűnő kontakt hőszigetelési rendszert kizárta a megbízó, és a feladat megoldását a kastélypark tervezőjének fantáziájára bízta.

A tervezési koncepció az olcsó alapanyagokból, félkész termékekből, ugyanakkor hozzáadott magas szellemi értékkel és aprólékos munka-ráfordítással létrehozott szokatlan és figyelemfelkeltő végeredményt tűzte ki célul. Mindennek eredményeként az épület távolról a „mintha be sem fejezték volna” látszatát kelti, közelebről viszont az igényes részletképzéssel hívja fel magára a figyelmet. Az épület hőszigeteléséhez a hagyományos falszerkezetű vakolt épületkülső felületére 60 cm-es tengelytávolságú, előbb függőlegesen majd vízszintesen keresztirányban egymáshoz csavarozott, 50x30 mm keresztmetszetű felületkezelt fenyőfa lécváz került.

A két rétegben beépített, 50x600x1200 mm méretű Knauf MPN Plus 037 táblás ásványgyapot hőszigetelés tartóbordájaként szolgáló váz rögzítését a falszerkezetre horganyzott beütőszeges poliamid műanyag dübellel végezték. Az összesen 10 cm vastag hőszigetelés homlokzati lezárására a vízszintes lécvázhoz szabványos, 5,5x60 mm Torx fejű csavarral rögzített 25x600x2000 mm gyári méretű normál szürke Heraklith C, valamint fehér cementkötésű Heraklith fagyapot tábla került váltakozva, AK 01 élkép-zéssel, a megfelelő víztaszítás érdekében Hydrogrund mélyalapozó felületkezeléssel.

A táblás burkolat vízszintes sorolására, valamint az indító és záró sor szegésére az osztrák Blecha Kft. 25x30x23x3 mm extrudált alumínium Z szelvényét építették be. A mértani pontosságú csavarkiosztást a holland Van Roji Fasteners kft. DVP-EF-51N típusú, horganyzott felületkezelésű, domborított tányéralátétjei teszik hangsúlyos grafikai elemmé.

A sematikus burkolatkiosztás monotonitását a tervezett szabásminta szerinti egy darab ferde vágás, az alumínium sorolók és a váltakozó színű táblák lépcsős eltolása ellensúlyozzák. Az utólagos homlokzatburkolat a konzultációk eredményeképpen több változtatáson is átesett a kivitelezés alatt. Az eredetileg négy színrehangolt kiosztásoknak bizonyult, mivel a „készen kapott”, viszonylag kis ház arányaihoz túldimenzionálnak tűnhetett. Emiatt a színek száma kettőre csökkent.

A végezetül választott fehér-szürke táblák kombinációjával, valamint a szolid csavaralátétekkel létrehozott homlokzat némiképpen harmonizál az udvari térkő mintázatával, a látogatók az első rácsodálkozás után általában kedvezően ítélik meg a létrejött felületet.

A homlokzattfelújítással egyidejűleg a régi téglakerítést is elbontották, és a Luby-parkhoz tervezett mészhomok téglaműkő-kovácsoltvas konstrukció folytatásával zárta és fogadta be a különös köntösbe öltöztetett egykori gátörházat.

A Luby Kastélymúzeum Kft. tulajdonosa és építetője az első pillanattól támogatta valami újszerű alkalmazás kipróbálását, amely ha rendszerszerűen is beválna, akkor további felújítások és ingatlanfejlesztések számára szolgálhatna hasznos tapasztalatokkal. Beruházói oldalról elsősorban a gazdaságosság volt értékelhető szempont, hogy az innovatív felhasználás költségelemei közül az anyagoldali számokat takarékos keretek között lehetett tartani, és hogy rendszerszerű technológia esetén az élőmunka magasabb díjvonzata is vállalható korlátok közé szorítható.

A cikk Sajó Imre építőművész, vezető tervező műleírásának felhasználásával készült.

